

Procena jednakog pristupa vodama i sanitaciji Iskustvo u Srbiji

*Nenad Popovic, Direktor
Regionalna agencija za ekonomski razvoj
Sumadije i Pomoravlja*

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ
Шумадије и Поморавља

Zašto je Protokol o vodi i zdravlju važan za nas?

- Pristup zdravoj, kontrolisanoj pijaćoj vodi, uslov je **opšteg zdravlja stanovništva** i direktno utiče na njegovu radnu sposobnost i produktivnost.
- Pristup vodi i njen kvalitet osnovni je preduslov velikog broja proizvodnih procesa, te direktno utiče na **privlačenje investicija**;
- Pristup kontrolisanim i upravljanim sistemima prečišćavanja otpadnih voda takođe su bitan faktor u privlačenju investicija, ali i **očuvanja životne sredine i podizanja kvaliteta života** lokalnih zajednica

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

ZAŠTO “Equitable Access Score-card”?

U najvećem broju zemalja potpisnica uočene su **četiri osnovne barijere** za nesmetan pristup vodi i sanitaciji:

- Dostupnost vodnim resursima;
- Urbano-ruralni gepovi;
- Specifične barijere kojima su izložene marginalizovane i ugrožene grupe (osobe sa posebnim fizičkim potrebama, osobe koje se oslanjaju na usluge i pristupe javnim objektima, beskućnici, škole, javni toaleti, deca bez roditeljskog staranja, stari, zatvorenici, izbeglice, ljudi koji žive u nesanitarnim kućama);
- Nekonzistentne tarifne politike.

“Equitable Access Score-card”

Važni principi u **upravljanju i sprovođenju Score-card analize** su:

- Uključenost svih relevantnih aktera (donosioca politika i odluka, isporučioци usluga, korisnici –javni, civilni, profitni sektor);
- Transparentnost
- Pristup informacijama

Primena samoprocene treba da je bazirana pre svega prilagođavanju i uzimanju u obzir **sopstvenih ciljeva, ograničenja i mogućnosti, ne poredimo se sa drugim zemljama**

- Srbija je u novembru 2016. godine potvrdila svoj interes da izvrši samoocenjivanje stanja ravnomernog pristupa vodama i kanalizaciji
- U martu 2017. godine, na sastanku Zajedničkog tela, odlučeno je: Institucija / organizacija koja će voditi projekat kao ravnopravni partner u implementaciji Protokola o vodi i zdravlju biće Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine ;
- Projekat će se implementirati u dve faze:
 - faza 1: Procena ravnomernog pristupa vodama i sanitarnim uslugama, koristeći Score-karticu
 - faza 2: Definicija akcionog plana ravnomernog pristupa

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

- Partner Ministarstvu za zaštitu životne sredine za implementaciju prve faze će biti REDASP - Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, a procena će biti obavljena na dva okruga, sa ukupno 13 lokalnih samouprava:
- Šumadijski (7 lokalnih samouprava)
- Pomoravski (6 lokalnih samouprava)

Vremenski okvir za implementaciju faze 1 na projektu je 6 meseci.

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

➤ *Ciljevi projekta*

- Sprovesti samoprocenu stanja ravnomernog pristupa vodama i sanitaciji
- Postizanje boljeg razumevanja situacije i izazova jednakog pristupa vodama i sanitaciji
- Utvrditi relevantne zainteresovane strane koje mogu da doprinesu poboljšanju ravnomernom pristupu vodama i sanitaciji i podignu svest o ravnomernom pristupu
- Razviti sveobuhvatan pregled postojećih mera politike radi rešavanja nejednakosti u pristupu vodama i sanitaciji i identifikovati informacije i nedostatke u politici kako bi se osigurao ravnomeran pristup vodama i sanitaciji

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

Implementacija projekta

- Kreiranje osnovnog tima u zemlji koji će sprovesti metodologiju samoprocenjivanja ravnomernog pristupa
- Tim za implementaciju projekta se sastoji od tri tematska tima sa četiri člana (svako odgovoran za jedno poglavlje): Koordinator, Tematski ekspert, Ekspert za podršku timu.

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

Implementacija projekta

Uvodna radionica

- 27. 07. 2017. održana je inicijalna radionica sa učešćem: 12 nacionalnih aktera (Ministarstvo za zaštitu životne sredine, Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije, Agencija za zaštitu životne sredine Republike Srbije, Ombudsman)
- 17 predstavnika 10 lokalnih samouprava i načelnik Šumadijskog okruga
- 6 predstavnika civilnog društva i 3 predstavnika medija

Međunarodni stručnjaci:

- UNECE
- Makedonija
- Ukrajina
- Jermenija
- Mađarska

Implementacija projekta

- Održana četiri sastanka projektnog tima
- Održan sastanak sa ključnim lokalnim stakeholderima
- Prikupljene relevantne informacije o zakonodavnom, institucionalnom i strateškom pristupu jednakog pristupa vodi i sanitaciji na nacionalnom nivou
- Prikupljeni su podaci sa lokalnog nivoa iz 12 lokalnih samouprava
- Izrađen predlog Score card
- Organizovana druga radionica

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

Osnovni principi u radu

- Analizom su posebno obuhvaćene ustanove koje su ciljano osnovane da se brinu o ugroženim i marginalizovanim grupama (mladi bez roditeljskog staranja, stari, socijalno ugrožene grupe, osobe sa invaliditetom, zatvorenici, bolesni, samohrane majke, žrtve porodičnog nasilja, manjinske grupe) kroz animaciju i uključivanje Centara za socijalni rad, CSO
- Analizom su obuhvaćene specifično:
 - mere lokalnih politika prema socijalno ugroženim kategorijama i njihovim mogućnostima za pristup vodama i sanitaciji;
 - davaoci usluga (svaka lokalna samouprava ima sopstveno javno-komunalno preduzeće koje je pružalac usluga lokalnom stanovništvu)

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

Osnovni principi u radu

- Jačanje svesti javnosti i uključenost ključnih SH važnih za jednake mogućnosti pristupa vodi i sanitaciji;
- Promociji jednakih mogućnosti pristupa kao dela osnovnih ljudskih prava;
- Identifikovanju statusa i barijera koje su postavljene prema ugroženim i marginalizovanim grupama;
- Raditi na identifikovanju gepova među urbanim i ruralnim područjima, kao i definisanju mera za njihovo uklanjanje;
- Koristiti rezultate za samoprocenu, bez poređenja sa drugima, kao metod za praćenje napretka tokom vremena

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

SLEDEĆI KORACI

	Rokovi za realizaciju
Zavšena samoprocena	10.12.2017
Prvi nacrt Izveštaja	20.12.2017
Finalni izvestaj	31.12.2017
Road map za Akcioni plan	31.12.2017

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

HVALA NA PAŽNJI!

Република Србија
Министарство
здравља

Република Србија
Министарство заштите
животне средине

